

Marie Hjelmers tale om faderforpligtelser overfor børn udenfor ægteskabet

Taler

Fanny Marie Anette Hjelm
Landstingsmedlem

Dato

26. oktober 1918

Sted

Landstinget

Skønt det foreliggende Forslag ikke har nogen principiell, men en ren praktisk Karakter, skal jeg dog tillade mig i Anledning af dets Forelæggelse at fremsætte nogle korte Bemærkninger om de udenfor Ægteskab fødte Børns Stilling i Samfundet.

Der mangler sikkert ikke Medlidenhed hos nogen med disse ofte højst ulykkeligt stillede Børn, Samfundets Stifbørn, som de tidt og med Rette er blevet kaldt. Naar der ved Børneloves Forelæggelse er blevet udtalt Frygt for, at man, naar man forbedrede uægte Børns Stilling, derved vilde fremme Usædeligheden, saa er der for mig i denne Synsmaade noget, der i betænkelig Grad ligner Fortidens barbariske Dømmen eller den gamle Praksis for Smed at rette Bager. Vil man ramme, da maa det være nødvendigt, at man rammer rigtigt, og det gør man langt fra, naar man straffer uansvarlige smaa Væsener for noget, hvori de er ganske uden Skyld. Hvis Lovgivningsmagten eller Samfundet vil straffe, da maa man vende sig til det rette Sted, til Forældrene og skærpe deres Forpligtelser overfor Børnene. Jeg tænker her naturligvis særligt paa Faderens Forpligtelser overfor Børnene, for han slipper endnu alt for let fra det. Hvis man sætter Børn i Verden, Væsener, der er en Del af en selv, ens eget Kød og Blod, da forekommer det mig, at det kan forlanges, at man vedkender sig disse Børn, at man giver dem sit Navn, at man giver dem Arveret efter sig. Dette er et Krav, som vi indenfor vort Parti vedkender os, og har sat ind paa vort Program. Jeg vil derfor henstille til den højtærede Justitsminister, at der inden alt for lang Tid paa Rigsdagens Bord maa blive fremlagt et Lovforslag, der tilstræber en Forbedring af de udenfor Ægteskab fødte Børns Retsstilling.

I Marts 1917, da et Lovforslag som det, vi i Dag har foran os, var til Behandling, udtalte den højtærede Justitsminister, at han fandt det rimeligt, at en Revision af Børneloven blev udsat, indtil Kvinderne havde faaet deres Indtræden i det

politiske Liv, og indtil den skandinaviske Familieretskommission havde afgivet Betænkning. Nu er Kvinderne repræsenterede i Rigsdagen, og saa vidt mig bekendt har den skandinaviske Familieretskommission tilendebragt sit Arbejde. Vi tør da maaske haabe, at vi inden alt for længe vil komme til at beskæftige os med dette vigtige sociale Spørgsmaal, som ligger ikke mindst os Kvinder paa Sinde. Det er glædeligt, at Faderens økonomiske Forpligtelser overfor hans udenfor Ægteskab fødte Børn i Tidens Løb er blevet betydeligt forøget; men hvad han yder, er endnu langt fra tilstrækkeligt. Jeg skal nævne som det ærede 10de Medlem for 1ste Kreds (Steincke), at der i Børneloven af 1908 i § 1 er bestemt, at Faderens Underholdsbidrag i Almindelighed skal beregnes til $\frac{3}{5}$ af samtlige de Udgifter, som Barnets Underhold medfører. Det Normalbidrag, som blev fastsat sidste Gang af Overøvrighederne for Tidsrummet fra 1. Juli 1918 til 30. Juni 1919, er forskelligt for de forskellige Egne af Landet. Det er i flere Amter, bl. a. i Præstø Amt, hvor jeg har hjemme, 108 Kr. for Barnets to første Leveaar, 96 Kr. for de følgende Aar. Hvis 108 Kr. skal være $\frac{3}{5}$ af Barnets Underhold, saa maa altsaa hele Underholdet beregnes til 180 Kr., og at denne Sum langt fra er tilstrækkelig, det vil enhver kunne indse. Kosten er dyr, og Beklædning og Fodtøj ikke mindre. Naar Barnet saa bliver to Aar gammelt og fordrer mere Føde og bruger flere Klæder, sættes Normalbidraget endogsaa ned, og Barnets Underhold beregnes til kun 160 Kr. om Aaret. Paa min Egn skulde et spædt Barn sættes i Pleje for ganske kort Tid siden, men det var umuligt at faa det anbragt for mindre end 40 Kr. maanedlig hos en Arbejderfamilie paa Landet. Her forslaar de 108 Kr. altsaa kun lidt, og for Moderen er det ganske umuligt at udrede Resten. Resultatet bliver da, at Moderens Forsørgelseskommune maa paatage sig Forsørgelsesbyrden, medens Faderen slipper med godt $\frac{1}{5}$ af denne. Jeg finder det højst betimeligt, at Normalbidraget i en Tid som denne kun skal fastsættes for eet Aar ad Gangen. Men man har desværre ikke meget Nytte deraf, naar man ser, at Bidraget sidste Aar kun er blevet forhøjet i et enkelt Amt i Landet, og det var paa et Sted, hvor man var saa langt nede som paa 84 Kr. for de to første Aar; her er Bidraget sat op til 96 Kr., men i alle de store Købstæder er det blevet uforandret, og det paa et Tidspunkt, hvor, som den ærede forgaaende Taler udtalte, Priserne er steget ganske overordentligt paa alle Omraader. Jeg tillader mig derfor at rette den Forespørgsel til den højtærede Justitsminister om det ikke var muligt, at der kunde rettes en indtrængende Henstilling til Overøvrighederne om betydeligt at forhøje Normalbidraget.

I øvrigt skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale det foreliggende Lovforslag til det

høje Tings Velvillie og til Vedtalgelse.

Kilde

Kretz, Fr.: Aarbog for Rigsdagssamlingen 1918—19: Forhandlinger paa Folketinget i den ordentlige Samling 1918—19. Spalte 1-3980, s. 522-527. Udg. af Gyldendalske Boghandel — Nordisk Forlag, København 1919.

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

Folketingstale, Kvindebevægelsen, Politisk tale, Radikale Venstre

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/marie-hjelmers-tale-om-faderforpligtelser-overfor-born-udenfor-aegteskabet>